

आभाष्य सुग्रीवेतिसंबोध्य ॥२॥ हेसुग्रीव मां किल्बिषात् प्राग्भावीयदुष्कृतवशाद्भविष्येण भविष्यतावश्यं भाविना बुद्धिमोहेन त्वयि बुद्धिरूपेण बलात्कृष्यमाणं मां
ज्ञात्वा त्वं दोषेण स्वापकारदोषवत्त्वेन मां गंतुमवगंतुं नार्हसि ॥३॥ कार्यानुमितं कर्मप्राबल्यं दर्शयति ॥ युगपदिति ॥ भ्रातृयुक्तं भ्रात्रोर्युक्तमुचितं सौहार्दं सुखं च राज्य
सुखं चावयोः कर्मणा युगपन्नविहितमिति मन्ये यतस्तदिदं उचितमपि सौहार्दं सुखं चान्यथाजातं विघटितमित्यर्थः ॥ ४ ॥ अथ रामशरक्षीणपापत्वात्प्राप्तदिव्यप्रकृतिः
स्वयमेव सुग्रीवाय स्वानंतरंप्राप्तं राज्यं ददाति ॥ प्रतिपद्येति प्रतिपद्यस्वेत्यर्थः ॥ वैवस्वतक्षयं यमगृहं ॥ ननु राजनि मृते तत्पुत्रएव राज्याधिकारी ननु तत्कनीयान्भ्राते

तंप्राप्तविजयंवालीसुग्रीवंपुत्रवगेश्वरं ॥ आभाष्यव्यक्तयावाचासस्नेहमिदमब्रवीत् ॥ २ ॥ सुग्रीवदोषेण न मां गंतुमर्हसि किल्बिषात् ॥
कृष्यमाणं भविष्येण बुद्धिमोहेन मां बलात् ॥ ३ ॥ युगपद्विहितं तात न मन्ये सुखमावयोः ॥ सौहार्दं भ्रातृयुक्तं हितदिदं जातमन्यथा ॥ ४ ॥
प्रतिपद्यत्वमद्यैव राज्यमेषां वनौकसां ॥ मामप्यद्यैव गच्छंतं विद्वि वैवस्वतक्षयं ॥ ५ ॥ जीवितं च हिराज्यं च श्रियं च विपुलां तथा ॥ प्रजहा
म्येष वैतूर्णमहं चागर्हितं यशः ॥ ६ ॥ अस्यां त्वहमवस्थायां वीरवक्ष्यामि यद्वचः ॥ यद्यप्यसुकरं राजन्कर्तुमेवं त्वमर्हसि ॥ ७ ॥ सुखार्हं
सुखसंवृद्धं बालमेनमबालिशं ॥ बाष्पपूर्णमुखं पश्य भूमौ पतितमंगदं ॥ ८ ॥

तिचेन्न ॥ पुत्रस्य बालत्वेन राज्यरक्षणासामर्थ्यात् बलवदाश्रितत्वाच्च
पुत्रनाशो मा भूदिति तथोक्तेः ॥ भगवता रामेणापि राज्यरक्षणासामर्थ्येनांगदस्य सुग्रीवोभिषिक्तो राज्ये ॥ यौवराज्येचांगदः ॥ सुग्रीवानंतरं त्वंगदस्यैव राज्याधिकारो ननु सु
ग्रीवपुत्राणां ज्येष्ठपुत्रत्वादित्याहुः ॥ ५ ॥ अगर्हितं यशः प्रशस्तं यशः वाली केनाप्यवध्यइत्येवं तच्च प्रजहामि ॥ एकेनैव शरेण रामहतत्वात् इति प्रांचः ॥ अन्येतु चस्त्व
र्थे यशइत्युत्तरं बोध्यः ॥ अगर्हितं यशस्तत्प्राप्नोमीति शेषः ॥ वाली भगवता रामेण छन्नेन हतइत्येवं रूपं च यशइत्याहुः ॥ ६ ॥ अस्यामवस्थायां चरमदशायां यद्यप्यसु
करं मया त्यंतमपकृतत्वात् तथापि कर्तुमर्हस्येवेति योजना ॥ सात्विकत्वात् सात्विकसमाश्रयणाच्चेत्याशयः ॥ स्वयं राज्यस्य दत्तत्वाद्वा जनि तिसंबोधनं ॥ ७ ॥ तदे
वाह ॥ सुखार्हमिति ॥ अबालिशं समर्थं ॥ ८ ॥